

**Угода
між Урядом України та Урядом Канади
про сприяння та захист інвестицій**

(Угоду ратифіковано Законом N 203/95-ВР від 02.06.95)

Дата підписання: 24.10.1994
Дата ратифікації: 02.06.1995
Дата набрання чинності: 24.07.1995

Уряд України та Уряд Канади, які тут надалі іменуються "Договірні Сторони"

усвідомлюючи, що сприяння та захист інвестицій інвесторів однієї Договірної Сторони буде сприяти стимулюванню ділової ініціативи та розвитку економічного співробітництва між ними, домовились про наступне:

Стаття I

Визначення

Для цілей цієї Угоди:

(a) "підприємство" означає:

(i) будь-яку структуру, засновану або організовану відповідно до діючого законодавства, як прибуткове або неприбуткове, приватне або державне підприємство, включаючи будь-яку корпорацію, траст, товариство, одноосібну власність, спільне підприємство та іншу асоціацію; та

(ii) будь-які філії підприємств, згаданих вище;

(б) "існуючий захід" означає захід, що існує на час набуття чинності Угодою;

(в) "фінансовий сервіс" означає фінансову послугу, включаючи страхування, та сервіс, пов'язаний або супутній фінансовій послугі;

(г) "фінансова установа" означає будь-яке фінансове посередницьке або інше підприємство, що уповноважене займатися бізнесом, та діяльність якого регулюється чи керується фінансовою установою згідно з законами Договірної Сторони, на території якої воно розміщено;

(д) "права інтелектуальної власності" означає авторські та пов'язані з ними права, права на торговельний знак, патентні права, авторські права, авторські права на інтегральні напівпровідникові схеми, права на торговельні таємниці, права тих, що займаються селекцією рослин, право на розробку географічних карт та права на промислове проектування;

(е) "інвестиції" означає будь-який вид активів, що належить або контролюється безпосередньо, або через інвестора третьої держави, інвестором однієї з Договірних Сторін на території іншої Договірної Сторони відповідно до законів останньої та, зокрема, але не виключно, складає:

(i) рухоме та нерухоме майно як і будь-які споріднені майнові права, такі як іпотеки, заставні, утримання по закладу;

(ii) акції, цінні папери, облігації та боргові зобов'язання, чи будь-яку іншу форму участі в компанії, підприємстві або

спільному підприємстві;

(iii) гроші, грошові вимоги і вимоги до виконання зобов'язань по контракту, що має фінансову цінність;

(iv) репутація;

(v) права інтелектуальної власності;

(vi) права, надані згідно з законом або контрактом, що передбачають будь-яку економічну та комерційну діяльність, включаючи будь-які права на пошук, розробку, видобуток, експлуатацію природних ресурсів.

але не означає нерухоме майно або іншу матеріальну чи нематеріальну власність, придбання якої здійснюється не для отримання економічного прибутку чи інших підприємницьких цілей.

Будь-яка зміна форми інвестиції не впливає на її характер як інвестиції.

(e) "інвестор" означає

стосовно України:

(i) будь-яку фізичну особу, що має громадянство або постійно проживає в Україні відповідно до її законів, або;

(ii) будь-яку організацію, засновану або належним чином створену згідно з діючим законодавством України, що здійснює інвестиції на території Канади та не має громадянства Канади;

стосовно Канади:

(i) будь-яку фізичну особу, що має громадянство або постійно проживає в Канаді відповідно до її законів, або

(ii) будь-яку організацію, засновану або належним чином створену згідно з діючим законодавством Канади, що здійснює інвестиції на території України;

(ж) "заходи" означає будь-який закон, правило, процедуру, вимогу або діючу практику;

(з) "доходи" означає всі суми, отримані внаслідок інвестицій та, зокрема, але не виключно, охоплює прибутки, відсотки, приріст капіталу, дивіденди, роялті та плату за послуги або інші поточні доходи.

(і) "державне підприємство" означає підприємство, що знаходиться в державній власності або контролюється державою шляхом участі держави у власності.

(й) "територія" означає:

(i) відносно України, територію України, а також морські райони, морське дно та підґрунття, що прилягають до зовнішніх територіальних вод, над якими Україна здійснює контроль у відповідності з міжнародним правом, суверенними правами з метою розробки та експлуатації природних ресурсів таких регіонів;

(ii) відносно Канади, територію Канади, а також морські райони, морське дно та підґрунття, що прилягають до зовнішніх територіальних вод, над якими Канада здійснює контроль у відповідності з міжнародним правом, суверенними правами з метою розробки та експлуатації природних ресурсів таких регіонів.

Стаття II

Встановлення, здійснення та захист інвестицій

(1) Кожна Договірна Сторона створюватиме сприятливі умови інвесторам іншої Договірної Сторони для здійснення інвестицій на її території.

(2) Кожна Договірна Сторона забезпечуватиме по відношенню до інвестицій та доходів інвесторів іншої Договірної Сторони:

(а) справедливе та адекватне відношення у відповідності з принципами міжнародного права, та

(б) повний захист та безпеку.

(3) Кожна Договірна Сторона дозволить створення нового підприємства або повне чи часткове придбання вже існуючого підприємства інвестором або потенційним інвестором іншої Договірної Сторони на умовах, що є не менш сприятливими ніж ті, які, в аналогічній ситуації, дозволяють таке придбання або створення:

(а) своїм власним або потенційним інвесторам, або

(б) теперішнім або потенційним інвесторами будь-якої третьої держави.

(4) (а) Рішення будь-якої Договірної Сторони згідно із заходами, які не суперечать цій Угоді, про надання чи ненадання дозволу на придбання не є предметом умов Статей XIII або XV цієї Угоди.

(б) Рішення однієї з Договірних Сторін про заборону створення нового підприємства або повного чи часткового придбання вже існуючого підприємства інвесторами або потенційними інвесторами не є предметом умов Статті XIII цієї Угоди.

Стаття III

Режим найбільшого сприяння (РНС) після його встановлення та виключення з РНС

(1) Кожна Договірна Сторона надаватиме інвестиціям або доходам інвесторів іншої Договірної Сторони режим, що є не менш сприятливим ніж той, що за аналогічних умов надається інвестиціям або доходам інвестицій будь-якої третьої держави.

(2) Кожна Договірна Сторона надаватиме інвесторам іншої Договірної Сторони по відношенню до управління, застосування, користування або відчуження їх інвестицій чи доходів режим, що є не менш сприятливим ніж той, що за аналогічних умов надається інвесторам будь-якої третьої держави.

(3) Підпункт (3) (б) Статті II та параграфи (1) та (2) цієї Статті не застосовуються до режиму Договірної Сторони, що є наслідком існуючих чи майбутніх дво- або багатосторонніх угод:

(а) створення, зміцнення або розширення зони вільної торгівлі чи митного союзу;

(б) переговорів в рамках ГАТТ або її правонаступника та лібералізації торгівлі послугами; або

(в) по відношенню до:

(i) авіації;

(ii) телекомунікаційної транспортної сітки або телекомунікаційних транспортних послуг;

(iii) рибного лову;

(iv) морських справ, включаючи рятування; або

(v) фінансових послуг.

Стаття IV

Національний режим після його встановлення та виключення з національного режиму

(1) Кожна Договірна Сторона надаватиме інвестиціям або доходам інвесторів іншої Договірної Сторони, режим, що є не менш

сприятливим ніж той, що за аналогічних умов, надається інвестиціям або доходам її власних інвесторів по відношенню до розширення, управління, керування, відчуження і продажу або розміщення інвестицій.

(2) Підпункт (3) (а) Статті II, параграф (1) цієї Статті та параграфи (1) і Статті V не застосовуються до:

(а) (і) будь-яких існуючих неспіввідносних заходів, які продовжують діяти на території Договірної Сторони; та

(іі) будь-якого заходу, який продовжує діяти або є прийнятий після дати набуття чинності цією Угодою під час продажу або відчуження державної частки та активів існуючого державного підприємства, або існуючої державної структури, що забороняє або накладає обмеження на власність стосовно таких цінних паперів чи активів, або встановлює вимоги громадянства до управління на вищому рівні або членів ради директорів;

(б) продовження або термінове поновлення неспіввідносних заходів відповідно до параграфа (а);

(в) підпараграфа (а), в тій мірі, в якій поправка не зменшує відповідність змісту заходу стосовно зобов'язань по відношенню до його попереднього стану, що існував безпосередньо перед введенням поправки.

(г) права кожної Договірної Сторони робити або зберігати виключення для певних секторів або випадків, зазначених у Додатку до цієї Угоди.

Стаття V

Інші заходи

(1) (а) Договірна Сторона не може вимагати, щоб підприємство з інвестицією іншої Договірної Сторони, згідно з цією Угодою, приймало на вищі керівні посади лише осіб будь-якого громадянства.

(б) Договірна Сторона може вимагати, щоб більшість Ради Директорів або іншого комітету підприємства з інвестицією, згідно з цією Угодою, складалась з осіб певного громадянства, або резидентів на території Договірної Сторони, за умови, що така вимога матеріально не заважає можливості інвестора здійснювати контроль над своєю інвестицією.

(2) Жодна Договірна Сторона не може примушувати до виконання нижчезазначених вимог, пов'язаних з дозволом на створення або придбання інвестицій, або запроваджувати будь-які із наступних вимог у зв'язку з подальшим управлінням цією інвестицією:

(а) експортувати певну кількість або частину товарів;

(б) досягати певного рівня або частини від внутрішнього обсягу;

(в) купувати, використовувати або надавати перевагу товарам, що вироблені або послугам, що надані на її території, або закуповувати товари чи послуги будь-яких осіб на її території;

(г) будь-яким чином пов'язувати обсяг або вартість імпорту до обсягу, або вартості експорту чи до розміру зовнішніх надходжень, пов'язаних з такою інвестицією; або

(д) передавати технологію, виробничий процес або іншу інтелектуальну власність, що має цінність, особі на її території, що не має відношення до особи передавача, за винятком випадків, коли вимога, або зобов'язання або дії вчинено внаслідок постанови суду адміністративного трибуналу, органів по вирішенню спорів з метою компенсації по скаргах про порушення законів конкуренції,

дії якого не суперечать іншим положенням цієї Угоди.

(3) Кожна Договірна Сторона у відповідності з її чинним законодавством та міграційною політикою надаватимуть право тимчасового в'їзду громадянам іншої Договірної Сторони, які зайняті на підприємстві, та які бажають надати послуги цьому підприємству або філіям чи дочірнім підприємствам у відповідності з їх керівними або виконавчими повноваженнями.

Стаття VI

Різні винятки

(1) (а) В тому, що стосується прав на інтелектуальну власність, Договірна Сторона може відмінити Статтю III та IV таким чином, що це буде сумісним з Заключним Актом Здійснення Уругвайського Раунду Багатосторонніх Торговельних Переговорів 15 квітня 1994 р. в Марракеші.

(б) положення Статті VIII не застосовуються до впровадження обов'язкових ліцензій, що надаються у зв'язку з правами інтелектуальної власності, або скасування, обмеження чи встановлення прав інтелектуальної власності в тій мірі, щоб такі впровадження, скасування, обмеження або встановлення були сумісні із Заключним Актом Здійснення Уругвайського Раунду Багатосторонніх Торговельних Переговорів 15 квітня 1994 р.

(2) Положення Статей II, III, IV та V цієї Угоди не застосовуються до:

(а) постачань урядовими або державними підприємствами;

(б) субсидій або виплат, що надаються урядовими або державними підприємствами, включаючи державні позики, гарантії та страховки;

(в) будь-яких заходів, що відмовляють інвесторам іншої Договірної Сторони та їх інвестиціям у будь-яких правах чи преференціях, передбачених для корінних жителів Канади; або

(г) поточних або майбутніх іноземних програм допомоги з метою сприяння економічному розвитку чи за двосторонньою угодою, чи згідно з багатосторонньою домовленістю або угодою, таких як Угода ОЕСР про Експортні Кредити.

(3) Положення цієї Угоди не застосовуються до інвестицій в індустрію культури Канади. "Індустрія культури" означає фізичні особи чи підприємства, залучені до будь-яких з нижченаведених видів діяльності:

(а) видання, розповсюдження чи продаж книг, журналів, періодичних видань або газет, надрукованих, чи у машиночитній формі, але не включаючи тільки саме друкування чи набір вищезгаданого;

(б) виробництво, розповсюдження, продаж або показ фільмів чи відео записів;

(в) виробництво, розповсюдження, продаж або показ аудіо чи відео записів музики;

(г) видання, розповсюдження, продаж або показ музики, надрукованої, чи у машиночитній формі; або

(д) радіозв'язок, передачі якого, передбаченні для безпосереднього прийому громадського, а також усіма радіо, телевізійними чи кабельними транслючними засобами та усіма супутниковими програмами та мережами трансляційних послуг.

Стаття VII

Компенсація збитків

Інвесторам однієї Договірної Сторони, що зазнають збитків за обставин, що на їх інвестиції або доходи на території іншої Договірної Сторони вплинули збройний конфлікт, надзвичайний стан або стихійне лихо на території, надаватиметься з боку останньої Договірної Сторони режим, що стосується відшкодування, відновлення компенсації або інших розрахунків, не менш сприятливий ніж той, що вона надає своїм власним інвесторам або інвесторам будь-якої третьої Держави.

Стаття VIII

Експропріація

(1) Інвестиції або доходи інвесторів кожної Договірної Сторони не можуть бути націоналізовані, експропрійовані або піддані заходам, рівнозначним націоналізації або експропріації (тут і надалі іменуються "експропріація") на території іншої Договірної Сторони, за винятком випадків здійснених для публічних цілей, передбачених чинним законодавством на недискримінаційній основі та за умови швидкої, адекватної та ефективної компенсації. Така компенсація має відповідати дійсній вартості інвестицій або доходу, експропрійованих безпосередньо перед експропріацією, або у той час, коли про це стало загальновідомо, в разі, якщо про це стало відомо раніше, і має сплачуватись з моменту експропріації, включаючи з процентом по нормальному комерційному курсу, така компенсація має бути зроблена без затримки, ефективно реалізувати та вільно переводитися.

(2) Інвестор, на якого це вплинуло, матиме право, згідно з законодавством Договірної Сторони, що проводить експропріацію, швидко перевірити юридичними або іншими незалежними органами тієї Договірної Сторони свій випадок та оцінку своєї інвестиції або прибутків згідно з принципами, викладеними у цій Статті.

Стаття IX

Перекази фондів

(1) Кожна Договірна Сторона гарантуватиме інвестору іншої Договірної Сторони необмежені перекази інвестицій або доходів. Без обмеження для вищезгаданого, кожна Договірна Сторона, також гарантуватиме необмежений переказ:

(а) фондів в порядку сплати позик, пов'язаних з інвестицією;

(б) виплат від повної або часткової ліквідації будь-якої інвестиції;

(в) заробітної платні або винагород, нарахованих громадянину однієї Договірної Сторони, який має дозвіл на працю, у зв'язку з інвестицією на території іншої Договірної Сторони;

(г) будь-яку компенсацію, що належить інвестору на підставі Статті VII та VIII цієї Угоди.

(2) Перекази здійснюватимуться без затримки у конвертованій валюті, у якій початково було інвестовано капітал, або у будь-якій іншій конвертованій валюті за домовленістю між інвестором та іншою причетною Договірною Стороною. У випадку, коли інше не обумовлено інвестором, перекази мають бути здійснені за обмінним курсом, що

застосовується на день переказу.

(3) Незалежно від умов параграфів (1) та (2), Договірна Сторона може запобігти переказу за умови рівноправного, недискримінаційного та справедливого застосування її законів в зв'язку з тим, що стосується:

(а) банкрутства, неплатоспроможності або захисту прав кредиторів;

(б) випуску, торгівлі чи розміщення цінних паперів;

(в) кримінальних або карних порушень;

(г) звітів про перекази валюти або інших грошових засобів; або

(д) гарантії компенсації в порядку судовиконання.

(4) Жодна з Договірних Сторін не може вимагати переказу від своїх інвесторів або ставити своїх інвесторів у не вигідне становище тому, що вони не здійснили переказ доходів, які відносяться до інвестицій на території іншої Договірної Сторони.

(5) Пункт 4 не може тлумачитись з метою перешкодження накладення будь-якого заходу Договірною Стороною шляхом неупередженого, недискримінаційного, справедливого застосування її законів, пов'язаних з цими питаннями, як визначено у підпараграфах (а) - (е) параграфа (3).

Стаття X

Суброгація

(1) Якщо Договірна Сторона або призначене нею агентство здійснюють якусь виплату будь-якому з її інвесторів в порядку гарантії чи по страховому контракту, цей платіж зараховується як стосовний до інвестиції, інша Договірна Сторона признаватиме дійсність суброгації на користь першої Договірної Сторони або призначеного нею агентства щодо будь-якого права або права власності, які має інвестор.

(2) Договірна Сторона або призначене нею агентство згідно з параграфом (1) про суброгацію прав інвестора матиме офіційний дозвіл на користування, при всіх обставинах, тими ж правами, що і інвестор, стосовно інвестицій та пов'язаних з ними доходів. Ці права можуть бути використані Договірною Стороною або агентством чи інвестором, якщо Договірна Сторона або агентство надає на це повноваження.

Стаття XI

Інвестиції у фінансовий сервіс

(1) Жодне з положень цієї Угоди не може тлумачитись з метою перешкодження Договірній Стороні приймати чи застосовувати обґрунтовані заходи, із причин захисту, як наприклад:

(а) захист інвесторів, вкладників, учасників фінансового ринку, утримувачів страхових полісів, позивачів по страхових полісах чи осіб, до яких фінансові інституції є у відносинах фидуціарної зобов'язаності;

(б) підтримка безпеки, стабільності, надійності чи фінансової відповідальності фінансових інституцій; та

(в) забезпечення надійності та стабільності фінансової системи Договірної Сторони.

(2) Не зважаючи на параграфи (1), (2) та (4) Статті IX та не

обмежуючи застосування параграфу (3) Статті IX, Договірна Сторона може запобігти чи обмежити перекази, що здійснюються фінансовою інституцією безпосередньо або на користь філіалу чи особи, що мають відношення до такої інституції чи постачальника переказів, шляхом використання неупереджених, недискримінаційних, справедливих заходів з метою підтримки, безпеки, стабільності, надійності чи фінансової відповідальності фінансової інституції.

(3) (а) В разі, якщо інвестор подає до арбітражного суду позов згідно зі Статтею XIII, а Договірна Сторона - відповідач посилається на вищезгадані параграфи (1) та (2), арбітражний суд згідно зі Статтею XIII та запитом Договірної Сторони вимагатиме від Договірних Сторін письмове обґрунтування, чи є взагалі та у якій мірі названі параграфи є дійсною підставою позову інвестора по спірному питанню. Арбітражний Суд може не продовжувати розгляд справи до надходження обґрунтування згідно з цією Статтею.

(б) Згідно з запитом, отриманим відповідно до пункту (3) (а), Договірні Сторони повинні згідно зі Статтею XV, підготувати письмове обґрунтування або на основі консультацій між ними, або за допомогою арбітражної комісії. Консультації будуть проводитись між органами фінансового сервісу Договірних Сторін. Обґрунтування буде направлено до Арбітражного суду та передано у його розпорядження.

(в) Якщо, на протязі 70 днів з моменту запиту, зробленого арбітражним судом, не буде направлено запиту щодо створення комісії, згідно з підпунктом (3) (б), та арбітражним судом не буде отримано обґрунтування, арбітражний суд може продовжити розгляд справи.

(4) Комісії по розгляду спірних питань захисту та інших фінансових справ, проведуть необхідну експертизу специфічного фінансового сервісу, що розглядається.

(5) Підпункт (3) (б) Статті II не застосовується щодо фінансового сервісу.

Стаття XII

Заходи оподаткування

(1) Ніщо у цій Угоді, крім положень цієї Статті не буде застосовуватись щодо заходів оподаткування.

(2) Нічого у цій Угоді не впливатиме на права та обов'язки Договірних Сторін згідно з будь-якими угодами з оподаткування. У разі якихось розбіжностей між положеннями цієї Угоди та будь-якою такою угодою, положення тієї угоди застосовуватимуться у міру їх розбіжності.

(3) Згідно з параграфом (2) претензія інвестора відносно того, що заходи оподаткування Договірної Сторони та інвестором стосовно інвестиції, буде розглядатись як претензія про порушення цієї Угоди, якщо податкові органи Договірної Сторони, не пізніше ніж через 6 місяців з дня повідомлення про претензію інвестора, не визначать разом з інвестором, що ці заходи не суперечать цій Угоді.

(4) Статтю VII можна застосовувати щодо заходів оподаткування, якщо податкові органи Договірних Сторін, не пізніше ніж через 6 місяців з дня повідомлення, зробленого інвестором про те, що він опротестовує заходи оподаткування, визначать разом, що ці заходи не є експропріацією.

(5) У разі, якщо податкові органи Договірних Сторін не зможуть дійти згоди, як це було зазначено у параграфі (3) та

(б) у шестимісячний термін після отримання повідомлення, інвестор може подати претензію на розгляд згідно зі Статтею XIII.

Стаття XIII

Рішення спірних питань між інвестором та Договірною Стороною, що отримує інвестицію

(1) Будь-яке спірне питання між однією Договірною Стороною та інвестором іншої Договірної Сторони, пов'язане з претензією, поданою інвестором стосовно того, що заходи, прийняті чи не прийняті Договірною Стороною, порушують цю Угоду, і що інвестор внаслідок такого порушення зазнав втрат та збитків, будуть по мірі можливостей, вирішуватись дружнім шляхом.

(2) Якщо спірне питання не було вирішено на протязі шести місяців з моменту, коли воно було підняте, дружнім шляхом, воно може бути передано інвестором до арбітражного суду, згідно з параграфом (4). Для реалізації положень цього параграфа спірне питання вважається піднятим, в разі коли інвестор однієї Договірної Сторони надішле письмове повідомлення іншій Договірній Стороні, заявляючи, що прийняті чи не прийняті Договірною Стороною заходи порушують цю Угоду, і що інвестор, внаслідок такого порушення, зазнав втрат та збитків.

(3) Інвестор може передати спірне питання, як згадується в параграфі (1) на розгляд арбітражного суду, згідно параграфа (4) тільки якщо:

(а) інвестор дав на це письмову згоду;

(б) інвестор відмовився від свого права починати чи продовжувати будь-які дії, які стосуються заходів, заявлених як порушення цієї Угоди, та пов'язані з розглядом судами чи трибуналами Договірної Сторони, чи іншими процедурами вирішення спорів;

(в) справа включає в себе оподаткування і умови, зазначені в параграфі (5) Статті XII було виконано; та

(г) не більш ніж три роки минуло з дати, коли інвестор вперше дізнався чи повинен був дізнатися про порушення та про те, що інвестор зазнав втрат та збитків.

(4) Спірне питання на вибір інвестора, якого воно стосується, може бути передано на розгляд арбітражного суду до:

(а) Міжнародного Центру по вирішенню інвестиційних спорів (ІКСІД), заснованого згідно з Конвенцією про вирішення інвестиційних спорів між Державами та Громадянами інших Держав, відкритої для підписання у Вашингтоні 18 березня 1965 року (Конвенція ІКСІД), за умови, що Договірна Сторона-відповідач та Договірна Сторона інвестора є членами Конвенції; або

(б) Додаткових Пільгових Правил Конвенції ІКСІД, якщо або Договірна Сторона-відповідач, або Договірна Сторона інвестора, але не обидві разом є членом Конвенції; або

(в) Міжнародного Арбітру чи арбітражного суду "ad hoc", заснованого згідно з Арбітражними Правилами Комісії Організації Об'єднаних Націй з Права Міжнародної Торгівлі (ЮНІСТРАЛ) (995_059).

(5) Кожна з Договірних Сторін таким чином, дає безумовну згоду на подання на розгляд спірного питання в Міжнародному Арбітражному Суді, згідно з положеннями цієї Статті.

(6) (а) Згода, надана згідно з параграфом (5) разом чи за згодою, наданою згідно з параграфом (3), або згодою, наданою

згідно з параграфом (12), буде задовольняти наступні вимоги:

(i) Письмова згода Сторін на участь у рішенні спірного питання для реалізації положень розділу 11 (Юрисдикція Центру) Конвенції (ІКСІД) з метою застосування Положень Додаткових Пільгових Правил для вирішення інвестиційних спорів, та

(ii) "Письмова згода" для реалізації положень Статті 2 Конвенції Організації Об'єднаних Націй про Визнання та Виконання Іноземних Арбітражних Рішень (995_070), укладеної в Нью-Йорку 10 червня 1958 р. ("Нью-Йоркська Конвенція").

(б) Будь-який судовий розгляд згідно з цією Статтею буде проходити у державі, яка є Стороною Нью-Йоркської Конвенції, та подані на розгляд претензії будуть розглядатись, як такі, що виникають у ході комерційних відносин чи операцій з метою виконання Статті (1) цієї Конвенції.

(7) Трибунал, заснований згідно з Положенням цієї Статті, вирішить спір відповідно до цієї Угоди та чинними правилами міжнародного законодавства.

(8) Трибунал може визначити тимчасову міру захисту для охорони прав Сторони-позивача, або для того, щоб гарантувати, що здійснення трибуналом юрисдикції є повністю ефективним, включаючи порядок збереження свідчень, які є у наявності чи під контролем Сторони-позивача, або для захисту правочинства що здійснюється трибуналом. Трибунал не може визначити такий захід як накладення арешту на позов, або накладення заборони на захід, що є підставою для порушення цієї Угоди. Для цілей цього параграфа приймається, що рішення трибуналу носять рекомендаційний характер.

(9) Трибунал може виносити рішення, окремо або в комбінації, тільки по:

(а) питаннях фінансового збитку та іншим інтересам матеріального характеру;

(б) питаннях відновлення власності, в цьому випадку відшкодування полягає в тому, що Договірна Сторона, що є стороною у спорі, може компенсувати фінансові збитки та інші інтереси, матеріального характеру замість відновлення власності. Трибунал може також компенсувати витрати згідно з чинними правилами арбітражу.

(10) Рішення арбітражу по відшкодуванню буде остаточним і обов'язковим, та вступить в силу на території кожної з Договірних Сторін.

(11) Будь-які положення цієї Статті без упередження відповідають правам Договірних Сторін відповідно до Статей XIV і XV.

(12) (а) Заяву про те, що Договірна Сторона порушує цю Угоду і те, що підприємство, що є юридичною особою, інкорпороване або створене згідно з законом цієї Договірної Сторони, понесло втрати та збитки за умови чи внаслідок порушення цієї Угоди, може бути подано інвестором іншої Договірної Сторони від імені підприємства, яке інвестор контролює безпосередньо або опосередковано, чи власником якого він є. В цьому випадку:

(i) рішення буде винесено по відношенню до підприємства, інтереси якого будуть заторкнуті;

(ii) вимагатиметься згода на арбітраж як з боку інвестора, так і підприємства;

(iii) як інвестор, так і підприємство повинні відмовитись від права розпочинати або продовжувати будь-які інші дії, пов'язані з заходом, що заявлений як порушення цієї Угоди, перед судами чи трибуналами Договірної Сторони, якої це стосується, або від

будь-якої іншої процедури врегулювання спору;

(iv) інвестор не може робити позов, якщо минуло більше ніж три роки з дати, коли підприємство вперше отримало чи повинно було отримати інформацію про заявлене порушення Угоди, що було причиною втрат та збитків.

(б) Не зважаючи на підпараграф (12) (а), в разі, якщо Договірна Сторона-учасник спору позбавила інвестора контролю над підприємством, нижчезазначене не буде вимагатись:

(i) згода на арбітраж з боку підприємства згідно з пунктом (12) (а) ii);

(ii) відмова підприємства згідно з пунктом (12) (а) ii).

Стаття XIV

Консультації та обмін інформацією

Кожна з Договірних Сторін може запросити консультації по тлумаченню або застосуванню цієї Угоди. Інша Договірна Сторона позитивно розгляне це прохання. На запит будь-якої з Договірних Сторін може здійснюватись обмін інформацією про заходи іншої Договірної Сторони, які можуть вплинути на нові інвестиції, інвестиції чи прибутки, які є об'єктом цієї Угоди.

Стаття XV

Спори між Договірними Сторонами

(1) Будь-який спір між Договірними Сторонами, який стосується тлумачення або застосування цієї Угоди буде, по можливості, вирішуватись доброзичливо шляхом консультацій.

(2) Якщо спір не може бути вирішено шляхом консультацій, його буде, на прохання будь-якої з Договірних Сторін, передано до арбітражу для винесення рішення.

(3) Арбітраж буде проведений для кожного спору. На протязі двох місяців, після отримання по дипломатичних каналах прохання про арбітраж, кожна Договірна Сторона призначить по одному члену до арбітражної комісії. Ці два члени обирають громадянина третьої держави, якого, у разі згоди обох Договірних Сторін, буде призначено Головою арбітражної комісії. Голову буде призначено на протязі двох місяців з дати призначення інших двох членів арбітражної комісії.

(4) Якщо на протязі термінів, обумовлених у параграфі (3) цієї Статті, необхідні призначення не будуть зроблені, будь-яка з Договірних Сторін може, у разі відсутності іншої домовленості, запропонувати Президенту Міжнародного Суду здійснити необхідні призначення. Якщо Президент є громадянином однієї з Договірних Сторін, чи в силу інших обставин не може виконувати зазначені функції, Віце-Президенту Міжнародного Суду буде запропоновано зробити необхідні призначення. Якщо Віце-Президент є громадянином однієї з Договірних Сторін, чи в силу обставин не може виконувати зазначені функції, наступному за старшинством члену Міжнародного Суду, який не є громадянином жодної з Договірних Сторін, буде запропоновано зробити необхідні призначення.

(5) Арбітражна комісія визначає свою власну процедуру. Арбітражна комісія приймає своє рішення більшістю голосів. Це рішення буде обов'язковим для обох Договірних Сторін. В разі відсутності іншої домовленості, рішення комісії буде прийнято на

протязі шести місяців після призначення Голови згідно з параграфами (3) та (4) цієї Статті.

(6) Кожна Договірна Сторона буде нести витрати за свого члена Арбітражної комісії і за його представництво в арбітражному процесі; втрати, пов'язані з представництвом Голови та всі інші витрати буде розподілено порівну між Договірними Сторонами. Проте, Арбітражна комісія може своїм рішенням покласти більшу частину витрат на одну з Договірних Сторін, і це рішення буде обов'язковим для обох Договірних Сторін.

(7) Договірні Сторони на протязі шестидесяти днів з моменту винесення рішення Арбітражною комісією мають дійти згоди щодо способу врегулювання спору. Ця згода, як правило, реалізує рішення Арбітражної комісії. Якщо Договірні Сторони не змогли дійти згоди, Договірна Сторона, ініціатор спору, має право на компенсацію чи відшкодування за втрачену користь у розмірі, еквівалентному тому, що було визначено Арбітражною комісією.

Стаття XVI

Транспарентність

(1) Договірні Сторони на протязі дворічного терміну після набуття чинності цією Угодою обмінюються листами, в яких будуть перераховані заходи, оскільки це можливо, які не підпадають під зобов'язання, визначені у параграфах (3) (а) Статті II, IV або у параграфах (1) і (2) Статті VI.

(2) Кожна Договірна Сторона оперативно публікує, оскільки це можливо, або іншим чином забезпечує доступність до своїх законів, постанов, процедур та принципів загального адміністративного управління, які мають відношення до будь-якого питання, що регулюється цією Угодою, для всіх зацікавлених осіб або іншої Договірної Сторони.

Стаття XVII

Застосування та загальні винятки

(1) Ця Угода застосовується до будь-якої інвестиції, здійсненої інвестором однієї з Договірних Сторін на території іншої Договірної Сторони, як до, так і після набуття чинності цією Угодою.

(2) Жодне положення цієї Угоди не може тлумачитись таким чином, щоб перешкодити Договірній Стороні приймати, підтримувати або вводити в дію будь-які заходи, які Договірна Сторона вважає необхідними для забезпечення здійснення інвестиційної діяльності на її території без шкоди для навколишнього середовища.

(3) За умов, що ці заходи не застосовуються довільним чи невиправданим чином, або не становлять прихованого обмеження для міжнародної торгівлі та інвестицій, ніщо в цій Угоді не може тлумачитись таким чином, щоб заважати Договірній Стороні приймати або підтримувати заходи, включаючи нижчезазначені заходи по збереженню навколишнього середовища:

(а) заходи, необхідні для узгодження законів чи постанов, що не суперечать положенням цієї Угоди;

(б) заходи, необхідні для захисту здоров'я людей, рослинного та тваринного світу, або

(в) таких, що пов'язані зі збереженням живих та неживих

природних ресурсів, які вичерпуються.

Стаття XVIII

Вступ в дію та припинення дії Угоди

(1) Кожна Договірна Сторона письмово повідомить про завершення процедур, які вимагаються на її території, для набуття чинності цієї Угодою. Ця Угода вступить в силу з дати отримання останнього із двох повідомлення.

(2) Ця Угода залишатиметься чинною до того часу, поки одна з Договірних Сторін не повідомить письмово іншу Договірну Сторону про свій намір припинити дію Угоди. Припинення дії цієї Угоди вступить в силу через один рік, після отримання іншою Договірною Стороною повідомлення про припинення дії Угоди; відносно інвестицій або зобов'язань інвестувати здійснення перед датою припинення дії цієї Угоди, положення Статей з I по XVII включно цієї Угоди залишатимуться в силі на протязі 10 років.

На посвідчення цього нижчепідписані підписали цю Угоду.

Здійснено у м.Оттаві 24 жовтня 1994 року у двох примірниках, кожний українською, англійською та французькою мовами, причому всі три тексти мають однакову силу.

За Уряд України

За Уряд Канади

(підпис)

(підпис)

Публікації документа

- **Зібрання чинних міжнародних договорів України** — 2006 р., № 5, / Книга 2 /, стор. 70, стаття 1197
- **Офіційний вісник України** від 23.08.2007 — 2007 р., № 60, стор. 155, стаття 2404, код акту 40725/2007